

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.11.2021

§ 64

Hirvilammin luonnonsuojelualueen perustaminen

7719/11.01.02.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Luonnonsuojeluvalvoja Mia Honkanen p. 050 559 4053

Kaupungingeodeetti Juha Helminen p. 050 387 8710

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki maanomistajana tekee Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) luonnonsuojelulain 10 ja 24 §:n mukaisen, liitteenä 3 olevan, rauhoitushakemuksen (YSA hakemus), joka koskee Hirvilammin luonnonsuojelualueen perustamista”.

Luonnonsuojelualueiden perustamisen edellytyksenä on, että ELY- keskus hyväksyy sen Metso-ohjelma-alueeksi, jolle se myöntää 54.000 € suuruisen korvauksen.

Perusteluosa

Lahden kaupunki hakee Hirvilammin luonnonsuojelualueen perustamista osaksi METSO-ohjelmaa. Alueen METSO-ohjelman kriteerit täyttävien

alueiden rauhoittamisesta on mahdollista saada osittaiskorvausta 54.000 euroa.

Taustaa

Lahden kaupungin ympäristöohjelman (KH 18.6.2018 § 178) tavoitteena on, että rauhoitettujen alueiden osuus alueen kokonaispinta-alasta on 5 %. Tavoite on myös kirjattu toimenpiteeksi Lahden kestävän energian ja ilmastonmuutoksen toimenpidesuunnitelmaan vuodelle 2030.

Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) valmistelussa on yhteistyössä kaupunkiympäristön eri vastuualueiden kanssa kartoitettu mahdollisia luonnonsuojelualueita kaupungin omistamilta alueilta 5 % tavoitteen saavuttamiseksi.

Mahdollisia uusia luonnonsuojelualueita löytyi 16 kpl.

Uusien luonnonsuojelualueiden perustaminen tehdään vaiheittain. Ensimmäiseksi perustettavaksi kohteeksi esitetään Hirvilammin luonnonsuojelualuetta. Päijät-Hämeen maakuntakaavassa (2014) Hirvilammin alue on merkitty suojelualueeksi (S). Rauhoitus päätöksen jälkeen alueet esitetään yleiskaavassa luonnonsuojelualueina (SL).

Valmistelu

Lahden yleiskaavatyössä tehtyjen linjausten perusteella Lahden kaupunki on tiedustellut ELY-keskukselta mahdollisuutta Hirvilammin luonnonsuojelualueen perustamiseen osana METSO-ohjelmaa.

Esitetyn luonnonsuojelualueen puusto on arvioitu keväällä 2020, minkä perusteella esitetystä 27,6 hehtaarista 25,7 hehtaaria täyttää METSO-ohjelman kriteerit. Luonnonsuojelualue voidaan kuitenkin perustaa koko hakemusalueelle.

Hirvilammin luonnonsuojelun rajaukset ja rauhoitusmääräykset on laadittu yhteistyössä ympäristöpalvelujen, kaupunkisuunnittelun, maapolitiikan ja vihertoimen kesken.

Alueelle on mahdollista laatia myöhemmin hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin alueen suojelutavoitteet sekä keinot näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa voidaan myös ottaa tarkemmin kantaa esimerkiksi ulkoilureittien kunnostustarpeisiin ja uusien reittien ja rakenteiden rakentamiseen.

Hirvilammi

Perustettavaksi esitetty Hirvilammin luonnonsuojelualue koskee Lahden kaupungin omistamaa Hirvilammin tilaa, kiinteistötunnus 532-406-4-191. Suojeltavan alueen pinta-ala on 27,6 ha, josta METSO-ohjelman piiriin hyväksytään 25,7 ha.

Kohteeseen sisältyy Hirvilammin lisäksi sen lounaispuolella sijaitseva Nimetön-lampi sekä kaakkoispuolella oleva Silmälammi. Hirvilammin soita on ojitettu, mutta ojitukset eivät ole muuttaneet suokasvillisuutta peruuttamattomasti. Ojitetut suot olisi myös mahdollista ennallistaa.

Metsäkasvillisuus on alueella tuoretta tai kuivahkoa kangasta. Vanhaa puustoltaan yli 120-vuotiasta mäntymetsää esiintyy Hirvilammin itäpuolella, vanhempaa metsää on myös alueen länsirajalla sekä eteläosan mäen rinteillä.

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai ranta-asemakaavaa. Alueella on voimassa Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava vuodelta 1999, jossa alue on merkitty luonnonsuojelualueeksi (SL).

Hyväksymisvaiheessa olevassa Lahden yleiskaavassa 2030 (Y-203) kohde on merkitty retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-8).

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa (2014) Hirvilammi on merkitty suojelualueeksi (S) maakunnallisesti arvokkaana erämaisena latvajärvenä, jolla on myös linnustollista merkitystä.

Aluerajaus ja rauhoitusmääräykset on esitetty liitteessä 3.

Korvaus

Hirvilammin suojelualueen metsätaloudellinen bruttoarvo on 183 494 € (OTSO Metsäpalvelut Oy). Korvauksena alueen rauhoittamisesta, ympäristöministeriö on valtuuttanut ELY-keskuksen maksamaan 54 000 euron suuruisen osittaiskorvauksen rauhoitusmääräysten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä (liite 1).

Osittaiskorvaus kunnille voi olla enintään 50 % alueen käyvistä metsätalousarvosta. Kuten yksityistenkin maiden osalta, korvausta alentaa ns. kokonaisarvon korjaus. Kokonaisarvon korjaukseen vaikuttaa mm. kohteen metsänhoidon taso, välitön hoidon tarve, puuston vikaisuudet sekä korjuukelpoisuus. Hirvilammin osalta kokonaisarvonkorjaus on 19 %.

Lisäksi kunnilla korvaussummaa alentaa alueen muun käyttötarkoituksen aiheuttamat tappiot mahdolliseen metsätalouden tuloon. Hirvilammin alueella virkistyskäytön on arvioitu aiheuttavan noin 14 % menetykset metsätaloudelle.

$$183\,494 * 0,81 = 148\,630 \text{ €}$$

$$148\,630 * 0,36 = 53\,506 \text{ €}$$

Korvausta maksetaan noin 25,7 hehtaarin suuruiselta alueelta.

Suojeltavaksi esitetään kuitenkin hieman laajempaa 27,6 hehtaarin kokonaisuutta. Alueen rajaus noudattaa kaupungin maaomistusta.

Suojeltavan alueen ja METSO-korvattavan alueen rajaukset on esitetty liitteessä 2.

Rauhoituskorvauksen saaminen on edellytyksenä luonnonsuojelualueiden perustamiseksi. Korvaus maksetaan luonnonsuojelualueen perustamispäätöksen saatua lainvoiman.

Rauhoituskorvauksena mahdollisesti saatava 54 000 euroa esitetään tilitettäväksi Kaupunkiympäristön Kaupunkisuunnittelun vastualueen kaupungin maaomaisuuden korvausten tilille (27 000 euroa) ja Rakennus- ja ympäristövalvonnan metsätoimen yksikölle (27 000 euroa) korvaukseksi metsätaloudellisista menetyksistä. Suojelusta maksettavat korvaukset ovat aina verovapaata tuloa.

Kustannukset

Hirvilammin luonnonsuojelualueiden perustamisen kustannusarvio on noin 5 000 €. Summa ei sisällä kaupungin oman työn osuutta.

Kustannusarvioon sisältyvät:

hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen (5 000 €)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kaupunginhallitus

Kh: kaupunginvaltuusto

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 17.11.2021 § 64